

opusdei.org

12 preguntes sobre l'Opus Dei, 12 respostes de sant Josepmaria

Recollim una explicació de l'Opus Dei a partir de les respostes que sant Josepmaria va donar a peticions de periodistes de diferents mitjans internacionals: Per què el va fundar? Què vol dir que és una "organització desorganitzada"? Com veu el seu futur? Com respon als que parlen de secrets a l'Opus Dei?

09/04/2012

1.- Com i per què va fundar l'Opus Dei?

Per què? Les obres que neixen de la voluntat de Déu no tenen cap més «*perquè*» que el desig diví d'utilitzar-les com expressió de la seva voluntat salvadora universal. Des del primer moment l'Obra ja era universal, *catòlica* . No naixia per donar solució als problemes concrets de l'Europa dels anys vint, sinó per dir als homes i dones de tots els països, de qualsevol condició, raça, llengua o ambient —i de qualsevol estat: solters, casats, vidus, sacerdots—, que podien amar i servir Déu, sense deixar de viure en el seu treball ordinari, amb la família, en les seves variades i normals relacions socials.

Com es va fundar? Sense cap mitjà humà. Jo només tenia vint-i-sis anys, gràcia de Déu i bon humor. L'Obra va néixer petita: no era més que l'afany d'un jove sacerdot, que s'esforçava a fer allò que Déu li demanava.

Converses amb monsenyor Escrivà de Balaguer, n. 32

2.- Quina és la missió central i els objectius que té l'Opus Dei?

L'Opus Dei es proposa de promoure entre persones de totes les classes de la societat el desig de la perfecció cristiana enmig del món. És a dir, l'Opus Dei pretén d'ajudar les persones que viuen en el món — l'home corrent, l'home del carrer—, a dur una vida plenament cristiana, sense modificar la seva manera de viure normal, ni el seu treball ordinari ni les seves il·lusions i afanys.

Per això, tal com ja vaig escriure fa una pila d'anys, hom pot dir que l'Opus Dei és vell com l'Evangelí i, com l'Evangelí, també nou. És recordar als cristians les paraules meravelloses que hom llegeix en el Gènesi: que Déu va crear l'home perquè treballés. Ens hem fixat en l'exemple de Crist, que va esmerçar la quasi totalitat de la seva vida terrenal a treballar com un artesà en un llogarret. El treball no és solament un dels valors humans més alts i un mitjà amb el qual els homes han de contribuir al progrés de la societat: és també camí de santificació.

Si es vol buscar alguna comparació, la manera més fàcil d'entendre l'Opus Dei és pensar en la vida dels primers cristians. Vivien profundament llur vocació cristiana; buscaven seriosament la perfecció a la qual estaven cridats pel fet, senzill i sublim, del Baptisme. No es

distingien exteriorment dels altres ciutadans. Els socis de l'Opus Dei són persones corrents; fan un treball corrent; viuen enmig del món com el que són: ciutadans cristians que volen respondre complidament a les exigències de la seva fe.

Converses amb monsenyor Escrivà de Balaguer, n. 24

3.- Alguna vegada, en parlar de la realitat de l'Opus Dei, ha afirmat que és una «desorganització organitzada». ¿Podria explicar als nostres lectors el significat d'aquesta expressió?

Vull dir que donem una importància fonamental a l'espontaneïtat apostòlica de la persona, a la seva lliure i responsable iniciativa, guiada per l'acció de l'Esperit; i no a les estructures organitzatives, als mandats, tàctiques i plans imposats des del vèrtex com a seu de govern.

Existeix un mínim d'organització, amb un govern central, que actua sempre col·legialment i que té la seu a Roma, i governs regionals, també col·legials, cadascun d'ells presidit per un Consiliari. Però tota l'activitat d'aquests organismes va dirigida fonamentalment a una missió: proporcionar als socis l'assistència espiritual necessària per a la seva vida de pietat, i una adequada formació espiritual, doctrinal-religiosa i humana. I en acabat, som-hi!, és a dir: cristians, a santificar tots els camins dels homes, que tots tenen l'aroma del pas de Déu.

Converses amb monsenyor Escrivà de Balaguer, n. 19

4.- Com s'ha desenvolupat i ha evolucionat l'Opus Dei, des de la seva fundació?

L'únic objectiu de l'Opus Dei ha estat, des del primer moment, aquest que li acabo de descriure: contribuir que

enmig del món hi hagi homes i dones de totes les races i condicions socials que procurin amar i servir Déu i tots els altres homes en el seu treball ordinari i a través d'ell. Tot començant l'Obra l'any 1928, la meva predicació ha estat que la santedat no és cosa de privilegiats, sinó que poden ser divins tots els camins de la terra, tots els estats, totes les professions, totes les feines honestes. Les implicacions d'aquest missatge són nombroses i l'experiència de la vida de l'Obra m'ha ajudat a conèixer-les cada cop més profundament i amb més riquesa de matisos. L'Obra va néixer petita, i ha anat creixent després normalment d'una forma gradual i progressiva, tal com creix un organisme viu, talment com tot allò que es desenvolupa en la història.

Però el seu objectiu i raó d'ésser no ha canviat ni canviarà per molt que pugui mudar la societat, perquè el

missatge de l'Opus Dei és que qualsevol treball honest es pot santificar, siguin quines siguin les circumstàncies en què s'hi esdevingui.

Avui formen part de l'Obra persones de totes les professions: no tan sols metges, advocats, enginyers i artistes, sinó paletes, minaires, camperols; des de directors de cinema i pilots de reactors, fins a perruqueres d'alta moda. Estar al dia, comprendre el món modern, és, per als socis de l'Opus Dei, una cosa natural i instintiva, perquè són ells — juntament amb els altres ciutadans, iguals que ells— els qui fan néixer aquest món i li donen la seva modernitat.

Ja que és aquest l'esperit de la nostra Obra, comprendrà que ha estat una alegria per a nosaltres de veure com el Concili ha declarat solemnement que l'Església no rebutja el món on

viu, ni el seu progrés i desenvolupament, sinó que el comprèn i l'estima. D'altra banda, és una característica central de l'espiritualitat que els socis de l'Obra s'esforcen a viure —des de fa prop de quaranta anys—, el fet de saber-se al mateix temps part de l'Església i de l'Estat, assumint cadascun d'ells plenament, per tant, amb tota llibertat, la seva responsabilitat individual de cristià i de ciutadà.

Converses amb monsenyor Escrivà de Balaguer, n. 26

5.- Com veu el futur de l'Opus Dei?

L'Opus Dei encara és molt jove. Trenta-nou anys per a una institució amb prou feines és un començament. La nostra tasca és de col·laborar amb tots els altres cristians en la gran missió d'ésser testimoni de l'Evangelí de Crist; és recordar que aquesta bona nova pot vivificar qualsevol situació humana. La feina que ens

espera és ingent. És una mar sense vores, perquè mentre hi hagi homes a la terra, per molt que canviïn les formes tècniques de producció, tindran un treball que poden oferir a Déu, que poden santificar. Amb la gràcia de Déu, l'Obra vol ensenyar-los a fer d'aquest treball un servei a tots els homes de qualsevol condició, raça, religió. En servir així els homes, serviran Déu.

Converses amb monsenyor Escrivà de Balaguer, n. 57

6.- L'Opus Dei no té una orientació econòmica o política?

Cadascun dels seus membres té llibertat plena de pensar i d'obrar com millor li sembli en aquest terreny. En tot allò que és temporal, els socis de l'Obra són absolutament lliures: A l'Opus Dei hi caben persones de totes les tendències polítiques, culturals, socials i

econòmiques que la consciència cristiana pot admetre.

Jo no parlo mai de política. La meva missió com a sacerdot és exclusivament espiritual. Encara que hagi manifestat alguna opinió temporal, els socis de l'Obra no tindrien cap obligació de seguir-la.

Converses amb monsenyor Escrivà de Balaguer, n. 48

7.- Pot pensar-se que l'Opus Dei tingui relació amb les activitats o càrrecs que alguns dels seus membres tenen en empreses o grups de certa importància?

De cap manera. L'Opus Dei no intervé per res en política; és absolutament estrany a qualsevol tendència, grup o règim polític, econòmic, cultural o ideològic. Els fins —ho torno a dir— són exclusivament espirituals i apostòlics. Dels socis, només

n'exigeix que visquin «en cristià», que s'esforcin a ajustar llurs vides a l'ideal de l'Evangelí. No s'immisceix, doncs, de cap manera en les qüestions temporals.

Si hi ha algú que no entén això, tal vegada es deurà al fet que no entén la llibertat personal o bé que no pervé a distingir els fins exclusivament espirituals pels quals s'associen els membres de l'Obra, de l'amplíssim camp de les activitats humanes —l'economia, la política, la cultura, l'art, la filosofia, etc.— en les quals els socis de l'Opus Dei gaudeixen d'una llibertat plena i treballen sota llur pròpia responsabilitat.

Des del mateix moment que s'acosten a l'Obra, tots els socis coneixen bé la realitat de la seva llibertat individual, de forma que si en algun cas algun d'ells intentés de pressionar els altres imposant les

seves pròpies opinions en matèria política o a servir-se d'ells per interessos humans, els altres es rebel·larien i l'expulsarien immediatament.

El respecte de la llibertat dels seus socis és condició essencial de la vida mateixa de l'Opus Dei. Sense ell, ningú no vindria a l'Obra. Més encara. Si alguna vegada s'esdevingués —cosa que no ha passat, ni passa, ni —amb l'ajuda de Déu— passarà mai— una intromissió de l'Opus Dei en la política o en algun altre camp de les activitats humanes, el primer enemic de l'Obra fóra jo mateix.

Converses amb monsenyor Escrivà de Balaguer, n. 28

8.- Com respon als qui parlen de secrets a l'Opus Dei? Alguns pensen que està organitzat com una societat secreta

Des de 1928, la meva predicació ha estat que la santedat no és cosa de privilegiats, que poden ser divins tots els camins de la terra, perquè l'eix de l'espiritualitat específica de l'Opus Dei és la santificació del treball ordinari. Cal rebutjar el prejudici que els fidels corrents no poden fer res més que limitar-se a ajudar el clericat en apostolats eclesiàstics. I també cal advertir que per aconseguir aquest fi sobrenatural, els homes necessiten ser i sentir-se personalment lliures, amb la llibertat que Jesucrist ens va merèixer. Per a predicar i ensenyar a practicar aquesta doctrina, no m'ha calgut mai cap secret. Els socis de l'Obra abominen el secret perquè són fidels corrents, iguals que els altres: en adscriure's a l'Opus Dei no canvien d'estat. Els repugnaria de dur un cartell a l'esquena que digués: «que consti que em dedico a servir Déu». Això no fóra laïcal, ni secular. Però aquells qui tracten i coneixen els

membres de l'Opus Dei saben que formen part de l'Obra, encara que no ho pregonin, perquè tampoc no ho amaguen.

Converses amb monsenyor Escrivà de Balaguer, n. 34

9.- Per quins criteris mesura vostè l'èxit o no de l'Opus Dei?

Tant l'èxit com el fracàs, tal com solen entendre's d'ordinari, importen poc quan una empresa és sobrenatural. Sant Pau ja deia als cristians de Corint que no és pas el judici dels altres, ni el nostre propi judici, allò que interessa en la vida espiritual, sinó el judici de Déu.

Certament, l'Obra avui està universalment estesa: hi pertanyen homes i dones de prop de setanta nacionalitats. En pensar en aquest fet, jo mateix em sorprend. No hi trobo cap explicació humana sinó la voluntat de Déu, puix que l'*Esperit*

bufa on vol i se serveix de qui vol per a realitzar la santificació dels homes. Tot això, per mi, és ocasió d'acció de gràcies, d'humilitat, i de petició a Déu per a saber-lo servir sempre.

Em pregunta també quin és el criteri amb què mesuro i jutjo les coses. La resposta és molt senzilla: santedat, fruits de santedat.

L'apostolat més important de l'Opus Dei és el que cada soci duu a terme amb el testimoni de la seva vida i amb la seva paraula, en el tracte diari amb els amics i companys de professió. ¿Qui pot mesurar l'eficàcia sobrenatural d'aquest apostolat callat i humil? No es pot avaluar l'ajuda que suposa l'exemple d'un amic lleial i sincer, o la influència d'una bona mare en el si d'una família.

Tal volta la seva pregunta es refereix als apostolats corporatius que l'Opus Dei realitza, suposant que en aquest cas es poden mesurar els resultats

des d'un punt de vista humà, tècnic: si una escola de capacitació obrera aconseguís promoure socialment els homes que la freqüenten; si una universitat dóna als seus estudiants una formació professional i cultural adequades. Admetent que la seva pregunta tingui aquest sentit, li diré que el resultat es pot explicar, en part, perquè es tracta de labors realitzades per persones que exerceixen aquest treball com una específica tasca professional, per a la qual es preparen com tot aquell qui desitja fer una labor seriosa: Això vol dir, entre altres coses, que aquestes obres no es plantegen amb esquemes preconcebuts, sinó que en cada cas s'estudien les necessitats peculiars de la societat dins la qual es van a realitzar, per adaptar-les a les exigències reals.

Però li torno a dir que a l'Opus Dei no li interessa d'una manera primordial l'eficàcia humana. L'èxit o el fracàs

real d'aquestes labors depèn que, essent humanament ben fetes, serveixin o no perquè tant els qui realitzen aquestes activitats com els qui se'n beneficien, estimin Déu, se sentin germans de tots els altres homes i manifestin aquests sentiments en un servei desinteressat a la humanitat.

Converses amb monsenyor Escrivà de Balaguer, n. 31

10.- L'ambient d'Espanya en els anys 40-70 va contribuir al creixement de l'Opus Dei?

En pocs llocs hem trobat menys facilitats que a Espanya. És el país — sento dir-ho perquè amo profundament la meva Pàtria— on ha costat més treball i sofriment fer que l'Obra hi arrelés. Quan tot just havia nascut, ja va trobar l'oposició dels enemics de la llibertat individual i de persones tan aferrades a les idees tradicionals, que

no podien entendre la vida dels socis de l'Opus Dei: ciutadans corrents, que s'esforcen a viure plenament llur vocació cristiana sense deixar el món.

Tampoc no han trobat especials facilitats a Espanya les obres corporatives d'apostolat. Governos de països on la majoria dels ciutadans no són catòlics, han ajudat amb molta més generositat que no pas l'Estat espanyol les activitats docents i benèfiques promogudes per membres de l'Obra. L'ajuda que aquests governs concedeixen o puguin concedir a les obres corporatives de l'Opus Dei, com ho fan d'una manera habitual amb altres obres semblants, no suposen cap privilegi sinó, simplement, el reconeixement de la funció social que realitzen, estalviant diners a l'erari públic.

En la seva expansió internacional, l'esperit de l'Opus Dei ha trobat un ressò immediat i un profund acolliment en tots els països. Si ha topat amb entrebancs, ha estat per falsedats que venien precisament d'Espanya i inventades per espanyols, per alguns sectors molt concrets de la societat espanyola. En primer lloc l'organització internacional de la qual li parlava; però això sembla segur que ja és cosa passada, i jo no guardo rancúnia a ningú. Hi ha després algunes persones que no entenen el pluralisme, que adopten una actitud de grup, això si no cauen en una mentalitat estreta o totalitària, i que se serveixen del nom de catòlic per a fer política. Alguns d'ells, no m'explico per què —potser per falses raons humanes—, semblen trobar un gust especial a atacar l'Opus Dei, i com que compten amb grans mitjans econòmics —el diner dels contribuents espanyols— els seus

atacs poden ser recollits per una certa premsa.

M'adono perfectament que vostè està esperant noms concrets de persones i d'institucions. No els hi donaré, i espero que n'entengui la raó. Ni la meva missió ni la de l'Obra són polítiques: el meu ofici és resar. I no vull dir res que pugui interpretar-se mal que sigui com una intervenció en política. Més encara, em dol molt de parlar d'aquestes coses. He callat durant quasi quaranta anys, i si ara dic alguna cosa és perquè tinc l'obligació de denunciar com absolutament falses les interpretacions torçades que alguns intenten donar d'una labor que és exclusivament espiritual. Per això, si bé fins ara he callat, d'ara endavant continuaré parlant, i si cal, cada vegada amb més claredat.

Però tornant al tema central de la pregunta, si moltes persones de totes

les classes socials, també a Espanya, han procurat seguir Crist amb l'ajuda de l'Obra i segons el seu esperit, l'explicació no es pot buscar en l'ambient o en altres motius extrínsecs. La prova n'és que els qui afirmen el contrari amb tanta lleugeresa, veuen disminuir els seus propis grups i les causes exteriors són les mateixes per tothom. Potser també és, humanament parlant, perquè ells fan grup, i nosaltres no llevem la llibertat personal a ningú.

Si l'Opus Dei està ben desenvolupat a Espanya —com també en algunes altres nacions— pot ser-ne una concausa el fet que la nostra tasca espiritual es va iniciar allà fa quaranta anys i, tal com li he dit abans, que la guerra civil espanyola i després la guerra mundial van fer necessari retardar-ne el començ en altres països. Amb tot, vull fer constar que fa anys que els espanyols són una minoria dins l'Obra.

No es cregui, li torno a dir, que no estimo el meu país, o que no m'alegra profundament la labor que l'Obra hi promou, però és trist que hi hagi persones que propaguin malentesos sobre l'Opus Dei i Espanya.

Converses amb monsenyor Escrivà de Balaguer, n. 33

11.- Per què si a l'Opus Dei cada individu té la mateixa llibertat que qualsevol cristià per tenir i manifestar les opinions personals, alguns pensen que l'Opus Dei és una organització monolítica en assumptes temporals?

No crec pas que aquesta opinió sigui realment molt estesa. Són bastants els òrgans més qualificats de la premsa internacional que han reconegut el pluralisme dels socis de l'Obra.

Hi ha hagut, certament, algunes persones que han sostingut aquesta

opinió errònia, a la qual vostè es refereix. És possible que alguns, per motius de tipus diversos, hagin difós aquesta idea, àdhuc sabent que no correspon a la realitat. Jo crec que en molts altres casos, això pot ser degut a una manca de coneixement, ocasionada tal vegada per les deficiències d'informació: no essent ben informades, no cal estranyar-se que persones que no tenen prou interès a entrar en contacte personal amb l'Opus Dei i assabentar-se bé, atribueixen a l'Obra com a tal les opinions d'un petit nombre de socis.

El cert és que ningú que estigui mitjanament informat dels afers espanyols no pot desconèixer la realitat del pluralisme que existeix entre els socis de l'Obra. Vostè mateix en podria dir exemples.

Un altre factor pot ser el prejudici subconscient de persones que tenen una mentalitat de partit únic en

coses polítiques o en coses espirituals. Aquells qui tenen aquesta mentalitat i pretenen que tothom opini com ells, troben difícil de creure que d'altres siguin capaços de respectar la llibertat d'altri, i així atribueixen a l'Obra el caràcter monolític que tenen els seus propis grups.

Converses amb monsenyor Escrivà de Balaguer, n. 50

12.- Com s'insereix l'Opus Dei en l'Ecumenisme?

Ja vaig dir l'any passat a un periodista francès —i sé que l'anècdota ha tingut ressonància fins i tot en publicacions de germans nostres separats— allò que una vegada vaig comentar al sant pare Joan XXIII, mogut per l'encís afable i paternal del seu tracte: «Pare Sant, tots els homes, catòlics o no, sempre han trobat dins la nostra Obra un lloc amable: no he après l'ecumenisme de

la Vostra Santedat». EII va riure emocionat, perquè sabia que, des de l'any 1950, la Santa Seu havia autoritzat l'Opus Dei a rebre com a associats Cooperadors els no catòlics i fins i tot els no cristians.

Són molts, efectivament —i entre ells no hi manquen pastors i àdhuc bisbes de llurs respectives confessions—, els germans separats que se senten atrets per l'esperit de l'Opus Dei i col·laboren en els nostres apostolats. I cada vegada sovintegen més —a mesura que els contactes s'intensifiquen— les manifestacions de simpatia i de cordial entesa a la qual dóna lloc el fet que els socis de l'Opus Dei centrin llur espiritualitat en el senzill propòsit de viure responsablement els compromisos i les exigències baptismals del cristià.

El desig de cercar la perfecció cristiana i de fer apostolat, procurant la santificació del propi treball

professional; el fet de viure
immersos en les realitats seculares,
respectant-ne la pròpia autonomia,
però tractant-les amb esperit i amor
d'ànimes contemplatives; la primacia
que en l'organització de les nostres
labors concedim a la persona, a
l'acció de l'Esperit en les ànimes, al
respecte de la dignitat i de la llibertat
que provenen de la filiació divina del
cristià; defensar, contra la concepció
monolítica i institucionalista de
l'apostolat dels laics, la legítima
capacitat d'iniciativa dins el
necessari respecte al bé comú:
aquests i uns altres aspectes més de
la nostra manera de ser i de treballar
són punts per a un fàcil encontre, on
els germans separats descobreixen —
ja feta vida i provada pels anys— una
bona part dels pressupostos
doctrinals en els quals ells i
nosaltres, els catòlics, hem posat
fundament tantes esperances
ecumèniques.

Converses amb monsenyor Escrivà de
Balaguer, n. 22

pdf | document generat
automàticament des de [https://
opusdei.org/ca/article/12-preguntes-
sobre-lopus-dei-12-respostes-de-sant-
josepmaria/](https://opusdei.org/ca/article/12-preguntes-sobre-lopus-dei-12-respostes-de-sant-josepmaria/) (28/03/2025)